

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34403
Nom	Teoria sociològica contemporània
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau de Sociologia	Facultat de Ciències Socials	3	Anual
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	Facultat de Dret	3	Anual
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	3	Anual
1931 - Programa Doble Titulació Sociologia-CC Polítiques Admó.Públ.	Facultat de Ciències Socials	3	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau de Sociologia	2 - Teoria sociològica	Obligatòria
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	4 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	4 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria
1931 - Programa Doble Titulació Sociologia-CC Polítiques Admó.Públ.	3 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
XAMBO OLMOS, RAFAEL VICENT	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

La Teoria Sociològica Contemporània és una matèria fonamental en la formació de les graduades i els graduats en Sociologia. El seu caire anual i la seua ubicació en el tercer curs, després d'una altra assignatura de les mateixes característiques en el segon curs centrada en la sociologia clàssica, permet l'alumnat completar una visió global de la teoria sociològica actual.

La Teoria Sociològica no es pot entendre ni com una mena d'història, un repertori de 'teories', ni com un discurs lineal, que opte per una posició teòrica front a les altres. Considerem més bé que la matèria és una oportunitat per reflexionar sobre l'índole científica de les ciències socials i no perdre de vista la seua connexió amb la metodologia de la investigació social i la recerca empírica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1310 - Grau de Sociologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.

- Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.
- Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.
- Analitzar la societat contemporània, la seua estructura i la seua dinàmica a partir dels conceptes i teories sociològiques.
- Comprendre i analitzar l'evolució de la teoria sociològica i dels seus principals corrents i escoles.
- Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.
- Descriure i explicar les desigualtats socials a partir de les teories i els indicadors socials i detectar els processos emergents.
- Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .
- Comprendre la diversitat cultural de les societats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En superar el curs, l'estudiant/a haurà de:

- Conèixer, distingir i analitzar les bases de la teoria sociològica contemporània i dels seus principals corrents i escoles.
- Analitzar l'estructura i la dinàmica de la societat.
- Adquirir i transmetre els conceptes, problemàtiques i perspectives sociològiques.
- Plantejar marcs teòrics en relació amb el treball de recerca.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. De l'Escola de Chicago a l'etnometodologia.

La institucionalització de la sociologia. Una perspectiva de gènere.

La construcció significativa del món: A. Schütz i E. Goffman.

La construcció social de la realitat: J. Berger i T. Luckmann.

L'etnometodologia: A. Cicourel i H. Garfinkel.

Les sociologies de la vida quotidiana.

2. La metàfora biològica.

El neofuncionalisme: Niklas Luhmann i la teoria de sistemes

La sociobiologia: E. O. Wilson

3. El marxisme crític.

La teoria de l'acció comunicativa de J. Habermas.

La tercera generació de l'Escola de Frankfurt.

4. La teoria social postestructuralista i postmoderna.

L'obra de Michel Foucault.

Teoria social i postmodernisme.

Teories feministes de tercera onada.

Teoria postcolonial i decolonial.

5. Les teories micropositivistes.

Teories de l'intercanvi.

Teories de l'elecció racional.

La teoria de jocs.

6. La teoria de l'estructuració d'A. Giddens.

La teoria de l'estructuració d'A. Giddens.

7. L'estructuralisme constructivista de P. Bourdieu.

L'estructuralisme constructivista de P. Bourdieu.

8. Desenvolupaments de la Teoria Sociològica Contemporània.

L'obra de Z. Bauman, U. Beck, M. Castells, R. Sennet, B. de Sousa Santos.

9. Sociologia i societat al segle XXI: La sociologia al País Valencià i a l'Estat espanyol. La sociologia occidental: Europa i Amèrica.

Sociologia i societat al segle XXI: La sociologia al País Valencià i a l'Estat espanyol. La sociologia occidental: Europa i Amèrica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Lectures de material complementari	30,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes de teoria	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura combina metodologies diferents: explicació teòrica, anàlisi pràctica, recerca i estudi orientat. Encara que hi ha possibilitats de treball cooperatiu entre els estudiants, el gruix de la dinàmica de treball té caràcter individual.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura inclou:

- Un examen parcial dels continguts de cada semestre. En cas de suspendre el primer parcial, l'alumnat s'examinarà en juny de tot el temari. En cas de suspendre el segon parcial, aquest es podrà recuperar en la segona convocatòria de juliol.
- Activitats pràctiques fetes en l'aula sota la direcció dels professors.
- Assistència i participació.
- Control de lectura de dos llibres, un en cada semestre:

- Erving Goffman (1991) (textos seleccionats i presentats per Yves Winkin): *Los momentos y sus hombres*. Barcelona: Paidós o C. Wright Mills (1959), *La imaginació sociològica*.

- Bourdieu, P. i Wacquant, L. (1994): *Per a una sociologia reflexiva*. Barcelona: Herder. (segon quadrimestre).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Alexander, J.C. (1990): Las teorías sociológicas desde la Segunda Guerra Mundial. Barcelona: Gedisa.
- Baert, P. y Carreira da Silva, F. (2014): La teoria social contemporània. Madrid: Alianza.
- Bourdieu, P. i Wacquant, L. (1994): Per a una sociologia reflexiva. Barcelona: Herder.
- Coulon, A. (1988): La etnometodología. Madrid: Cátedra.
- Giddens, A., Turner, J. et al. (1990): La teoría social hoy. Madrid: Alianza.
- Giddens, A (2002): Las consecuencias de la modernidad. Madrid: Alianza.
- Giddens, A (1998): La constitución de la sociedad. Buenos Aires: Amorrortu.
- Merton, R. K. (1964): Teoría y estructuras sociales. México: FCE.
- Mills, C. Wright (1959): La imaginació sociològica. Barcelona: Herder, 1992.
- Picó, J. (2003): Los años dorados de la sociología (1945-1975). Madrid: Alianza.
- Ritzer, G. (2003): Teoría sociológica contemporánea. Madrid: McGraw-Hill.
- Requena, F. y Ayuso Sánchez, L. (2015): Teoría sociológica aplicada. Barcelona: Anthropos.
- Jay, M. (1974): La imaginación dialéctica. Una historia de la Escuela de Frankfurt. Madrid: Taurus.
- Jiménez Blanco, J. i Moya, C., eds., (1978): Teoría sociológica contemporánea. Madrid: Tecnos.
- Joas, H. y Knöb W. (2016): Teoría social : veinte lecciones introductorias . Madrid: Akal.
- Foucault, M. (2006): Sobre la ilustración, 2ª edició. Tecnos.
- Santos, Boaventura de Sousa i Meneses, Maria Paula (2014): Epistemologías del sur.
- Castells, Manuel (2009): Comunicación y poder.
- Sennet, Richard (2006): El respeto (Sobre la dignidad del hombre en un mundo de desigualdades).

Complementàries

- Aron, R. (1994): Les etapes del pensament sociològic. 2 vols. Barcelona: Herder.
- Bauman, Z. (1998): Modernidad y holocausto. Madrid: Sequitur.
- Bauman, Z. (2000): Trabajo, consumo y nuevos pobres. Barcelona: Gedisa.
- Bauman, Z. (2001): La posmodernidad y sus descontentos. Madrid: Akal.
- Beck, U. (1998): La sociedad del riesgo: hacia una nueva modernidad. Barcelona: Paidós.
- Beck, U. (2002): La sociedad del riesgo global. Madrid: Siglo XXI.
- Beck, U.; Giddens, A.; Lash, S. (1997): Modernización reflexiva. Madrid, Alianza.
- Beltran, E. i Maqueira, V. (eds.) (2001): Feminismos. Debates teóricos contemporáneos. Madrid: Alianza Editorial.
- Beltrán, M. (1988): Ciencia y sociología. Madrid: CIS

- Benhabib, S. i Cornell, D. (1990): Teoría feminista y teoría crítica. València: Edicions Alfons el Magnànim.
- Berger, P. L. (1996): La construcció social de la realitat: un tractat de sociologia del coneixement. Barcelona: Herder.

